

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІКА

Галузь знань	17 Електроніка, автоматизація та електронні комунікації
Шифр та назва спеціальності	174 Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та роботехніка
Назва освітньо-професійної програми	Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Факультет	Бізнесу та соціальних комунікацій
Кафедра	Економіки та цифрового бізнесу
Статус навчальної дисципліни	ОК-8
Форма навчання	Денна

Викладачі

Кораблінова Ірина Анатоліївна
korablinova.irin@gmail.com

Толкачова Галина Вікторівна
dront2009@ukr.net

Доцент

Доцент

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни	Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні та методологічні основи функціонування та розвитку системи економічних відносин, які складаються між людьми у процесі виробництва, розподілу, обміну та споживання необхідних для життя та діяльності благ, а також методи проведення економічних розрахунків суб'єктів господарчої діяльності. Основними завданнями вивчення дисципліни «Економіка» є набуття належних навичок аналізу економічних процесів та явищ, навичок раціональної економічної поведінки, виходячи з фундаменту економічної науки, розуміння особливостей функціонування сучасних ринків, основ мікро- та макроекономічного аналізу, методів та прийомів проведення економічних розрахунків, техніко-економічного обґрунтування та визначення економічного ефекту проектів. Навчальна дисципліна «Економіка» має світоглядне значення у процесі підготовки фахівців для роботи у сучасних компаніях, організаціях, державних органах влади, формує уявлення та необхідний теоретичний фундамент, необхідний для прийняття рішень, як в особистому житті, так й під час реалізації професійної діяльності у системі ділових відносин. Формування навичок критичного, абстрактного, стратегічного мислення, розуміння логіки економічного розвитку суспільства, особливостей функціонування економічних систем на міні-, мікро-, мезо-, макро-, мегарівнях, є необхідною базою для засвоєння таких освітніх компонент ОП як ВКР тощо.
Мета дисципліни	Здобуття майбутніми фахівцями у галузі електроніки, автоматизації та електронних комунікацій ґрунтовних економічних знань, формування у них логіки економічного мислення і економічної культури, навчання їх базовим методам пізнання і аналізу економічних процесів та явищ; сприяння розвитку компетенцій приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою практичною діяльністю; розкриття здібностей самостійного відстеження та аналізу тенденцій розвитку економіки, аналізу економічної ефективності та результативності діяльності підприємств.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	СК10. Здатність враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії і пожежної безпеки під час формування технічних рішень. СК11. Врахування комерційного та економічного контексту при проектуванні систем автоматизації.
Результати навчання	ПРН13. Вміти враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії і пожежної безпеки під час формування технічних рішень. Вміти використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ПРН14. Вміти використовувати у виробничій і соціальній діяльності фундаментальні поняття і категорії державотворення для обґрунтування власних світоглядних позицій та політичних переконань з урахуванням процесів соціально-політичної історії України, правових засад та етичних норм.
Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни: 5 кредитів ЄКТС 150 годин. Для денної форми навчання: лекції - 24 годин, практичні заняття – 30 годин, самостійна робота – 94 години.
Форма контролю	Залік
Терміни викладання	Дисципліна викладається на першому курсі у 2-му семестрі

Програма дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичний фундамент для вивчення економічних явищ та процесів.

Тема 1.	Предмет економічної науки. Методи вивчення економічних явищ та процесів. Теоретичні основи економічного розвитку суспільства.
Тема 2.	Природа ринку. Типи ринкових структур. Конкуренція та співпраця. Поняття бізнесу, його цілі та умови функціонування.
Тема 3.	Мікроекономічний аналіз поведінки економічних суб'єктів. Особливості вивчення соціально-економічних процесів на мезо- та макрорівнях аналізу.
Тема 4.	Основи вивчення тенденцій та закономірностей розвитку світової економіки.
Тема 5.	Міжнародні корпорації у сфері інформаційних та комунікаційних технологій. Сучасні тенденції розвитку бізнесу у цифрову епоху.

Змістовий модуль 2. Методи оцінки ефективності економічної дальності підприємства та проектування

Тема 6.	Основні виробничі фонди підприємства. Нематеріальні ресурси підприємства. Оборотні засоби. Трудові ресурси.
Тема 7.	Результати діяльності підприємства. Доход та витрати підприємства. Прибуток і рентабельність підприємства. Система оподаткування, види податків підприємства.
Тема 8.	Економічний ефект та ефективність діяльності підприємства. Розрахунок показників фінансово-економічної ефективності та прибутковості, оцінка ефективності використання ресурсів.
Тема 9.	Визначення економічного ефекту для інноваційних проєктів. Бізнес-планування та кошторис. Показники ефективності проєктів.
Тема 10.	Розрахунок економічної ефективності автоматизації технологічних процесів. Визначення трудомісткості та вартості проєкту. Точка безбитковості та термін окупності.

Список рекомендованих джерел

1. Економічна теорія: підручник / В.Д. Лагутін, Ю.М. Уманців, Т.А. Щербакова та ін.; за заг. ред. В.Д. Лагутіна. Київ : Київ. нац. торг.-екон. університет, 2017. 608 с.
2. Основи економічної теорії: навчальний посібник / О.В. Калінчак, М.А. Кузнєцова, Н.Г. Клішова, Т.В. Небога. Одеса : ОНАЗ, 2015.
3. Основи підприємництва: підручник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.]; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. Житомир : ЖДТУ, 2019. 493 с.
4. Економіка поштового зв'язку: навч. посіб.; 2-ге вид. перероб. і допов. [В.М. Орлов, Н.Ю.Потапова-Сінько, Н.П.Спільна та ін.]. Одеса: ВМВ, 2012. 547 с.
5. Орлов В.М., Гранатуров В.М. Захарченко Л.А. Отливанська Г.А. Потапова-Сінько Н.Ю. Економіка телекомунікації. Навчальний посібник [для студентів вищих навчальних закладів]; за заг. ред.. В.М. Орлова. [2-ге вид. перед.]. Одеса : ОНАЗ, 2015. 140 с.

Інформація про консультації

За розкладом консультацій кафедри

Загальна схема оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються таким чином: Результати підсумкового контролю успішності навчання оцінюються за 100-бальною шкалою та перераховуються в оцінки академічної успішності за шкалою ECTS/національною шкалою: – оцінювання роботи за ЗМ 1 – max 20 балів; – оцінювання роботи за ЗМ 2 – max 20 балів; – оцінювання роботи за ЗМ 3 – max 20 балів; – оцінювання індивідуального завдання – max 20 балів; – залік – max 20 балів. До заліку допускаються здобувачі, які виконали завдання модульного контролю. Здобувач, який не з'явився на залік або не був допущений на момент його проведення, має право повторно його пройти у визначені викладачем терміни під час консультацій/відпрацювань.
		для іспиту	для заліку		
90-100	A	Відмінно	зараховано		
82-89	B	Добре			
74-81	C				
64-73	D	Задовільно			
60-63	E				
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання		
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

Політика опанування дисципліни

Політика щодо відвідування та проведення занять. Під час лекцій та практичних занять використовуються різноманітні інтерактивні технології навчання, які допомагають не тільки засвоїти теми курсу, а й розвинути навички критичного мислення, уміння працювати з інформацією, презентувати результати власних інформаційних розслідувань, під час групових дискусій та виконання завдань розвинути комунікативні навички, навички співпраці, адаптації тощо. Крім того, для підвищення ефективності навчання на заняттях застосовуються змішані форми, наприклад, метод перевернутого класу, навчання інших злобучачів у групі тощо. Такий підхід до занять передбачає обов'язкову присутність, адже для отримання ефекту занурення у проблематику дисципліни, вивчення економіки та бізнесу з різних боків, необхідно мати соціальну взаємодію з іншими учасниками освітнього процесу. Важливо розуміти, що через відсутність на занятті можна втратити логіку, якою пов'язані всі теми курсу. Про це лектор попереджає на вступній лекції, де відбувається знайомство зі структурно-логічною схемою курсу. Тож, бажано, навіть, якщо була поважна причина відсутності, відвідати консультацію та з викладачем обговорити проблемні питання теми або низки тем через розбір «скрізних» питань, виконати практичні завдання.

Під час вивчення курсу можна використовувати як рекомендовану літературу, так й різні інформаційні ресурси. Викладач контролює якість інформації, яку використовують здобувачі під час виконання завдань, вчить здобувачів працювати з інформацією, формує навички відрізняти якісну інформацію від неякісної. Мобільні пристрої під час проведення занять дозволяється використовувати лише для навчальних цілей.

Політика щодо академічної доброчесності. Політика щодо академічної доброчесності побудована на основі Положення про академічну доброчесність в ДУІТЗ. Усі види письмових робіт повинні бути написані здобувачами самостійно та мати високий рівень оригінальності.